

pisarno. Ker tudi telo rabi počitek, sem v gostilnici: »Lerchenfeld« (škrjančevo polje) zaključil svoje popotne opazke. Ako sem koga zadel, naj mi odpusti in se poboljša! —k—

Od Sv. Jurija na Ščavnici. (Društvo za zidanje nove farne cerkve Sv. Jurija na Ščavnici) je imelo v prvem upravnem letu dohodkov 1731 fl. 96 kr. Ta svota se je nabrala od udov, katerih steje društvo 371; in od dobrotnikov, katerih je 246. Med dobrotniki je eden s 540 fl.; od Sv. Jurjevskih rojakov sta doslej temu društvu darovala zdaj že pok. č. g. Martin Godina dve obveznici 50 fl. in č. g. župnik Jožef Sinko letnino 30 fl. Naj bi blaga gospoda našla veledušne naslednike med mnogobrojnimi Jurjevskimi rojaki! Prejšnja volila znašajo z obresti vred okoli 3800 fl., tedaj znaša svota na koncu 1. upravnega leta čez 5500 fl., s katerim uzpehom sme društvo zadovoljno biti.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Po zraku frči vse polno govoric. Nekaterim je grof Taaffe bolan in si želi pokoja; drugim pa se dozdeva, da še ima dovolj moči za nove volitve. Pravi se namreč, da vlada kmalu razpusti državni zbor ter razpiše nove volitve. Pri njih pa hoče dobiti večino poslancev za-se, kajti to čuti, da s trinožno večino ne gre dalje. Kaj je na teh govoricah resnice? Pičlo malo, brž le toliko, da si razne stranke želijo zanesljivih zaveznikov, naj že bode za ali proti vladi. — Grof Taaffe se je z Dunaja povrnil nazaj na svojo graščino. Nažov ter se vrne na Dunaj še le dne 18. avgusta, o cesarjevem rojstnem dnevu. Dotlej torej ostane vse pri starem in še brž tudi na dalje.

Češko. Mladočeli ne vedo, kaj naj počnejo; za splošno volilno pravico so delavci okoli mest, zoper njo morajo biti pa kmetje in češki kmetje so že na nekaterih krajih izrekli svoje mnenje zoper tako novotarijo in so tako obsodili tiste mladočeške poslance, ki se ženejo za-njo. Sicer pa je vse le govoričenje in še vlada brž ne misli na preosnovno volilnih postav.

Štajarsko. Ze sedem tednov leže sekovski knezskof, dr. Zwerger na smrt bolni; na ozdravljenje ni več upanja. — Za Lipnico in sosednje trge je treba voliti drž. poslanca; ponuja se volilcem dosedanji poslanec Morre in pa »baron« Pistor iz Šentilja v Slov. goricah. Ko bi mož tako popolnem izginil iz naših krajev, želeli bi mu, da si ga naši Nemci izberó za poslanca; mi bi z njim ničesar ne zgubili, oni pa bi ničesar ne pridobili.

Koroško. Po gostem jim v naši sosednji deželi toča pobije polje in ker dežela sploh nima veliko polja, zadene uboge kmetovalce ta uima še tem huje. Zavarovali pa se zoper škodo po toči stane veliko in od tod prihaja, da se le malo kmetov zavaruje in tem večja nevolja, če potem toča pride! »Mir« priporoča vsled tega naj se okraj zavarujejo med seboj! Misel je dobra in pretežko ne bode izpeljati jo, ako je-le za to dobra volja.

Kranjsko. Odkar je baron Hein deželni predsednik, čika vlada jako na nemško stran, ali ne vselej srečno. Tako je urednik vladinega glasila postal hud Nemec, dr. Noč, toda pravi se, da je že toliko neumnosti spravil na svetlo, da je postalo nje celo baronu Heinu preveč. — V Kamniku se je osnovalo »slov. planinsko društvo«; ali ono je pravo za pravo le podružnica enacega društva v Ljubljani.

Primorsko. V Gorici so laški dečaki jako drzni, kedar jih je več skupaj in prav radi napadejo Slovence. Mestno redarstvo pa drži neki z onimi dečaki, ne prasač, kdo je kriv pretepa. — Mestni zastop. v Trstu gospodari, da se Bog usmili! Letos bode za $\frac{1}{2}$ milj. treba novih dolgov in največ denarja se izdaja za nepotrebne reči n. pr. laške vsporednice na ljudskih šolah v slov. okolici!

Hrvaško. Rodoljubi imajo v tej deželi hude dneve, vlada skorej, da jim prepoveduje že dihanje. V Makarski so hoteli napraviti tabor, zborovanje pod milim nebom, toda vlada jim ni dopustila. Ali pa ti se ona boji za zdravje čvrstih Hevatov!

Ogersko. Judje silijo vlado vedno naprej v pogubljivo brezverstvo; ker pa hiša velikašev, gosposka hiša državnega zbora, ne vleče z vlado, zato hoče ona sedaj le-to prenoviti t. j. več novih udov, največ kalvincev in judov spraviti va-njo. Ljudstvo pa je previdno dovolje, da se upira taki prenovitvi in tudi po mestih čutijo, kako nevarno bi bilo, če se judje dobijo v državi večjo moč.

Vunanje države.

Rim. Nekaj časa so liberalci, posebno avstrijski, znali veliko »o sovraštvu« papeža Leona XIII. do tripelalijance in so gnali velik trušč o njem, kedar so si bili v strahu, da krene vlada na stran konservativcev. Sedaj ni več strahu in bliskoma jim sv. oče niso več tisti sovražnik tripelalijance. Ne mara, da so jej še prijatelj!

Italija. Dnes se začne posvetovanje o bankah v senatu in ker se vlada boji, da pade načrt postave pod klop, mora celo kralj Umberto priti v Rim, da ji pomaga, rešiti tega spačka o bankah. Znano je namreč, da vlada prikriva »velike goljufe« pri teh bankah; nekaj manjših pa je poklicala pred sodnijo. »Veliki« goljufi pa so neki prav blizu vlade.

Francija. Kakor je znano, je sedanja republika popolnem v oblasti framasonov; vsled tega je velika pregreha, če kdo ne ljubi farmasonov, ampak odkriva, kakor je prav, njih hudobije. To je storil nek škof in kar h krati je imel več tožb zavoljo tega, vendar na zadnje je najvišja sodnija škola oprostila in tožbe mora plačati framasonstvo. Škoda pa je, da ista sodnija ni djala framasonstva sedaj na tožnjo klop, uzroka za to bi ji ne bilo treba dolgo iskati. Največje hudobije se godijo v imenu, če že ne po naročilu framasonov.

Anglija. Vlada si prizadeva sedaj veliko, da dobi nemškega cesarja za-se in kakor je podoba, nagiblje se on precej na zvezo nemškega cesarstva z angleško državo. Česa pač ne stori strah pred francosko in rusko zvezo!

Nemčija. Stari Bismarek še vedno ne da miru in kjer more, tam se znese nad sedanjim kancelarjem, grofom Caprivijem in s tem nad cesarjem samim. Sedaj ostro graja, da Caprivi išče podpore tudi pri Angležih, češ, da ti niso zvesti zavezniki. To je sicer resnica, toda ali je bila nemška država kedaj bolja nasproti naši državi?

Rusija. Iz te države v tem tednu ni poročil, da bi nas zanimala. Kar se bere v raznih listih o njej, posebno o poljskih deželah, to je očitno — raca, izmišljena izgola za to, da se v listu prost. r. izpolni. Resnica je le toliko, da ruska vlada poljskih katolikov ni vesela.

Bolgarija. Metropolit Kliment je obsojen na čas življeje v ječo, toda knez ga hoče pomilostiti — v zapor v tem samostanu, v katerem so ga že doslej držali. Mogoče je že, da je Kliment bil preveč na strani Ru-

sije, toda tolika ni njegova pregreha, da mu vzamejo »luč dneva«.

Srbija. Naj se dene prejšnje ministerstvo na tožnjo klop, to je sicer skupščina vsprejela, ali sedanja vlada ne dovoli, da ministre denejo v zapor, kakor želi večina skupščine. Ako se drži skupščina svojega sklepa, hoče sedanje ministerstvo vzeti slovo in prav stori. Da so bili prejšnji ministri domoljubi, tega njim ne more nihče odreči: če so pa predaleč segli v tem, no to še ni tolika pregreha!

Turčija. Vendar je sultan odpustil khediveja Abbas-paša v domovino, v Egipt. Njega so potem v Aleksandriji posebno navdušeno vsprejeli. Ali je bilo za to uzroka? Doslej še ne vemo, kaj je opravil v Carigradu.

Amerika. V južni Ameriki še nastaja vselej ustaja za ustajo in ljudje ne morejo priti do miru. Sreča je samo, da se navadni kmetovalci in rokodelci na deželi ne izmenijo veliko za to, kar se počenja v mestih; sicer pa bi šlo vse križem in nastali bi lahko hudi časi. — V Chicagu je neka tovarna, ki je klala na tisoče svinj ter razpošiljala meso na vse strani, prevrgla in svinjsko meso je vsled tega ondi izgubilo blizo vso ceno.

Za poduk in kratek čas.

S trebuchom za kruhom.

(Dalje.)

S sekiro, katero je imel pri sebi, odseka takoj vejo z drevesa, jo hipoma oklesti, potem odrine plav z vejevja in začne veslati.

Ko pride plav na pravo strugo reke, plavala je bliskoma hitro. Kam? Tega niso vedeli. Pretekla je ura za uro. V jutro priplujejo iz lesov. Vsa okolica je bila podobna velikemu jezeru. Velikanski vrtinci rumene in peneče vode so se valili tuleč po pusti planjavi. Med tem se je danilo bolj in bolj. Sokol je neprestano veslal in odrival izruta drevesa. Vsak drug bi se zgrudil od napenjanja; na njem pa še ni bilo poznati truda.

Med tem je Lovrencu postajalo huje in huje. Sedaj je imel vročico, sedaj ga je zapustila; ali oslabil je. Preveč je bilo že trpljenja na njegovem starem, že izdelanem telesu. Približal se je konec in velik pokoj; prišla je olajšava večna. O poludne se vzbudi in reče:

»Micka, jaz jutra več ne dočakam. Oj dete, dete! Da bi ne bil šel nikdar iz Bistrice in tebe ne zavel! Ali Bog milostivi, pretrpel sem mnogo; odpusti mi grehe moje! Mene pokopljita, če bodeta mogla; tebe pa naj Sokol spremi k staremu gospodu v Rio de Janeiro. Ta dobri gospod se te usmili, ... dá ti za pot in vrneš se v Bistrico. Jaz se več ne vrnem. O Bože, Bože milosrčni, dovoli duši moji, da poleti, kakor ptica, tja in vsaj pogleda mili kraj!«

Tu ga napade vročica; začel je moliti: »Pod tvoje zavetje pribežim, sveta božja Porodnica!« Hipoma pa zavpije: »Ne vrzita me v vodo, saj nisem pes!«; a potem zakliče vnovič: »dete, odpusti mi, odpusti!...«

Sirotica pa je klečala pri vzglavju ihteč ... Sokol je veslal in solze so ga dušile.

Zvečer se je izvedrilo. Zahajajoče solnce se prikaže nad poplavljenjo okolico; zlati žarki so odsevali na vodi. Starec je začel umirati. Od začetka je ponavljal z žalostnim glasom: »Zapustil sem Slovensko, to zemljo ljubljeno;« ali potem se mu je zdelo v blodnji, da se z Micko vrača v domovino, in da mu je stari gospod v Rio de Janeiro dal za pot in za kmetijo. Na oceanu sta; ladija plava noč in dan; mornarji prepe-

vajo. Potem vidi pristanišče v Genovi, iz katerega je odrinil; razna mesta migljajo pred očmi; govorica laška brni okrog; vlak pa leti naprej. Lovrenc čuti, da se bliža domovini bolj in bolj; neka radost mu širi prsa; druga, mila sapa pihlja s krajev rojstvenih. Kaj je to? Soča — meja. Bedno kmetsko srce bije, kakor kovalo ... Pelje se dalje. Bože, Bože! a to so že sadovnjaki in polje Janezev ... njih hiše in bele cerkve. Tam gre kmet z ovčjo kapico za plugom. On roke k njemu izteza iz vagona. Gospodar, gospodar! ... govoriti ne more. Peljeta se dalje. A kaj je tam? Mesto Celje, za Celjem pa je Bistrica. Oba z Micko gresta po cesti in plakata. Pomlad je. Žito cvete ... kebri brenčijo po zraku ... V Bistrici zvoni »Zdravo Marijo« ... Jezus! Jezus! Čemu toliko sreče — njemu, grešnemu človeku? Še črez ta grič a tam je že križ in kažipot in bistriška meja. Ne gresta več, nego ... letita, kakor na perotih; že sta na griču, pri križu, pri kažipoti. Kmet se vrže na zemljo in joka od sreče; poljubljuje zemljo, plazi se h križu, objame ga z rokama: že je v Bistrici. Tako je. On je že v Bistrici, ker le mrtvo njega telo počiva na zablojeni plavi; a duša je zletela tja, kjer sta sreča in pokoj ...

Zaman dekle kliče: »Oče, oče!« Uboga Micka, on se ne vrne več k tebi! Njemu je dobro v Bistrici.

Znočilo se je. Sokol ni mogel več držati droga; oslabil je od veslanja, in glad se je oglašal. Micka je molila sklonjena nad truplom očetovim s presunljivim glasom: »Oče naš!« Sokol je čutil, da ga zapuščajo moči; hipoma se postavi po koncu in zakliče: »Za pet ran Kristovih, tam je luč!« Micka pogleda v ono stran, kamor je kazal. Res se je v daljini lesketala lučica, od katere je dolga, svetla proga odsvitala po vodi.

(Konec prih.)

Smešnica. »Oče«, reče pivec krčmarju, »oče, to vaše vino pa je pravo!« »Iz česa«, vpraša ga krčmar veselo, »iz česa pa sodite na to?« »Kislo je, kislo«, odvrne pivec, »ponaredi tako, če ga človek more!«

Razne stvari.

(Mil. knezoškof) končajo za letos dnes v Vojniku kanonične vizitacije ter se povrnejo zvečer v Maribor nazaj.

(Premeščanje.) Minister za pravosodje je odločil, da se g. Anton Svetina, c. kr. notar na Vranskem, preseli na enako mesto v Gornji Grad.

(Blagoslovljenje.) V Brežicah je bilo v nedeljo slovesno blagoslovljenje cerkve oo. frančiškanov. Cerkev so letos od tal do vrha vso prenovili ter se kaže sedaj v prav lepi podobi.

(Sv. misijon) bodo imeli očetje lacaristi od Sv. Jožefa pri Celji od dne 11.—19. avgusta t. l. pri romarski cerkvi Marije Trošti v Žitalah.

(Občinske zadeve.) Pri občinski volitvi Sv. Jurija ob Ščavnici je voljen dne 18. rožnika Fran Čirič za obč. predstojnika, potem Fran Belec in Fran Janžek, svetovalcem. Vsi so vrli rodoljubi.

(Nemška šola.) »Nemški trg« Ljutomer dobi neki vendar-le nemško šolo. Nova šola bo enorazrednica za dečke in dekleta, stara šola pa ostane v svoji dosedanji sestavi.

(Südmärk.) Podružnica »Südmärk« v Mariboru priredi v soboto pri »Stari pivarni« veselico, kakor pravi, naj pokaže, da v Mariboru ne mara nihče za veselico »slov. pevskega društva«. Ta nemška veselica se priredi torej iz gole kljubosti.